

ΕΙΝΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ Η ΕΞΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ;

ΠΟΙΕΣ ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΠΤΕΣ ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ;

Η Κυπριακή Βουλή καλείται να ψηφίσει ή να απορρίψει το Μνημόνιο την ερχόμενη Τρίτη. Η απόφαση αυτή είναι κρισιμότερη για την επιβίωση/συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Καταψήφιση του Μνημονίου θα μας οδηγήσει σε πτώχευση, έξοδο από το ευρώ, και πιθανότερη έξοδο ή αποβολή από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι το πρόγραμμα προσαρμογής που συνεπάγεται το Μνημόνιο θα είναι δύσκολο με σημαντικό κόστος και πολλές θυσίες απ' όλους μεσοπρόθεσμα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 12,5% αθροιστικά για φέτος και του χρόνου. Το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου προβλέπει συρρίκνωση 9-12% για το 2013 με αρνητικό ορίζοντα, ενώ η ανεργία ενδεχομένως να ξεπεράσει το 20%.

Οι προκλήσεις που έχουμε να αντιμετωπίσουμε είναι αναπόφευκτα μεγάλες.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο κατατίθενται διάφορες 'προτάσεις' και 'εναλλακτικά σενάρια' τα οποία υπόσχονται διεξόδους με λιγότερο κόστος για την οικονομία. Όλες αυτές οι 'προτάσεις' και τα 'εναλλακτικά σενάρια' προϋποθέτουν την έξοδο της χώρας από τη ζώνη του ευρώ και επιστροφή στη λίρα ή ένα καινούργιο νόμισμα, συνδεδεμένο ενδεχομένως με ένα άλλο νόμισμα, όπως το δολάριο Αμερικής, ή ένα καλάθι νομισμάτων.

Τέτοιες 'προτάσεις' είναι άκρως επικίνδυνες. Η έξοδος της χώρας μας από το ευρώ δε μπορεί να αποτελεί επιλογή αλλά και αν ήταν δε θα μπορούσε να γίνει επιτόλεια και ανορθόδοξα χωρίς σε βάθος ανάλυση και μελέτη.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, της παραπληροφόρησης και της επιπολαιότητας, συγκαταλέγεται ένα έγγραφο το οποίο κυκλοφόρησε, **ανυπόγραφο**, που φέρει τον τίτλο, *Estimating the Impact of the Troika's solution on Cyprus: Assessments and a Superior Alternative Scenario*. Η 'πρόταση' κατατέθηκε από τον Κο Χαραλαμπίκη σε μέλη της 'Δεξαμενής Σκέψης' *Θουκυδίδης*, επιδόθηκε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων, με την παρότρυνση μάλιστα να καταψηφίσουν το Μνημόνιο στη Συνεδρία της Τρίτης, γεγονός που θα οδηγήσει στη πτώχευση της χώρας και την έξοδο από το ευρώ. Αυτή είναι άλλωστε και η 'πρόταση'.

Τόσο το περιεχόμενο αυτής της ανυπόγραφης 'πρότασης', όσο και η προσέγγιση του παρουσιαστή για ποδηγέτηση των Βουλευτών για καταψήφιση του Μνημονίου, μας βρίσκουν κάθετα εναντίον. Το ανυπόγραφο κείμενο για μια τάχα εναλλακτική επιλογή, στερείται στοιχειώδους επιστημονικότητας. Οι προθέσεις των εμπνευστών αμφισβητούνται και καλούμε τα κόμματα και τους Βουλευτές να το αγνοήσουν ως επιφανειακό και ανεύθυνα επικίνδυνο.

Η χώρα μας έχει κάθε δικαίωμα και λόγο να διαμαρτύρεται για την πολιτική του Eurogroup να επιβάλει το κούρεμα των καταθέσεων στη Λαϊκή Τράπεζα και την Τράπεζα Κύπρου. Πρέπει όμως να διαχωρίσουμε μεταξύ των αποφάσεων του Eurogroup από τη μια και των όποιων εναλλακτικών επιλογών που πιθανό να υπάρχουν από την άλλη.

Ποιο κάτω σχολιάζουμε την 'πρόταση' και παραθέτουμε θέσεις και απόψεις για το ευρώ και την παραμονή μας στην Ευρωζώνη.

Η καλούμενη 'πρόταση' ως εναλλακτικό σενάριο είναι αβάσιμη

Η 'πρόταση', ισχυρίζεται, χωρίς καμία βάσιμη επεξήγηση, ότι το πρόγραμμα της Τρόικα θα οδηγήσει σε συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 60% περίπου σε περίοδο τριών ετών, ενώ η εναλλακτική επιλογή εξόδου από το ευρώ οδηγεί σε συρρίκνωση 18% κατά το ίδιο διάστημα. Σε καμία περίπτωση δεν εξηγείται με ποιες υποθέσεις και παραμέτρους καταλήγει κανείς σε αυτούς τους αριθμούς. Τα στοιχεία, οι υποθέσεις, και η όποια τυχόν 'μεθοδολογία' εφαρμόστηκε για να στηρίξει τα 'ευρήματα' του πιο πάνω εγγράφου παραμένουν σε μεγάλο βαθμό αδιευκρίνιστα. Στο βαθμό που μπορέσαμε να αποκωδικοποιήσουμε τη μεθοδολογία του, αυτή είναι προβληματική αφού εκτιμά ταυτότητες αντί σωστές οικονομικές εξισώσεις, και ακόμα χρησιμοποιεί λανθασμένα ή ελλιπή στοιχεία σε κάποιες περιπτώσεις. Τα 'πορίσματα' του δε, παραμένουν ατεκμηρίωτα και οι υποστηρικτές του επιχειρούν με ζήλο να ωθήσουν τα μέλη της Βουλής στην υιοθέτηση άκρως επικίνδυνων πολιτικών, ουσιαστικά στη βάση εικασιών, και όχι αντικειμενικής και επιστημονικά επαληθεύσιμης ανάλυσης.

Το έγγραφο θέτει ως απαραίτητη προϋπόθεση (!) ότι για να μετριασθούν οι επιπτώσεις και να περιορισθεί η συρρίκνωση του ΑΕΠ από το 60% στο 18%, από την εφαρμογή του 'εναλλακτικού σεναρίου', θα πρέπει να 'επαναπατρισθούν' €10 δις ως εξής: €5 δις από τις καταθέσεις των καταστημάτων εξωτερικού των δύο μεγάλων τραπεζών και άλλα €5 δις από το ELA της Λαϊκής. Το αν/πώς αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί ουδόλως εξετάζεται.

Η προϋπόθεση αυτή είναι άκρως ανέφικτη μια και η εκροή των καταθέσεων εξωτερικού τίθεται χρονικά ένα χρόνο πριν, όταν συζητείτο έντονα η έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ, όταν δηλαδή οι Έλληνες καταθέτες φοβήθηκαν ότι η έξοδος από το ευρώ θα οδηγούσε σε κάθετη μείωση της αγοραστικής αξίας των καταθέσεών τους. Τότε ήταν που τα ρευστά διαθέσιμα της Λαϊκής Τράπεζας δεν ήταν αρκετά για να ανταποκριθούν στην εκροή καταθέσεων και χρειάστηκε η προσφυγή στο ELA. Άρα η προϋπόθεση της πρότασης που κατατέθηκε από τον κύριο Χαραλαμπίδη απαιτεί να γυρίσουμε τον χρόνο πίσω στα πρώτα δύο τρίμηνα του 2012 και να ακυρώσουμε τα τετελεσμένα.

Αφού λοιπόν επαναπατρισθούν αυτά τα €10 δις, χωρίς να εξηγείται με ποιο τρόπο, οι ισολογισμοί των δύο τραπεζών, θα επανέλθουν στα επίπεδα στα οποία βρίσκονταν την 15^η Μαρτίου 2013. Σημειώνεται ότι οι καταθέτες των εν λόγω τραπεζών θα μπορούν, αν το θελήσουν, να ανταλλάξουν μέρος των καταθέσεων τους με στοιχεία ενεργητικού που υποθηκεύτηκαν για τη χορήγηση δανείων τα οποία κατέληξαν ως μη εξυπηρετούμενα.

Η Λαϊκή θα χωρισθεί σε 'καλή' και 'κακή' και θα ανακεφαλαιοποιηθεί από έκδοση κρατικών ομολόγων έναντι μελλοντικών εισοδημάτων από την εκμετάλλευση του φυσικού αερίου στην Αποκλειστική Οικονομική μας Ζώνη. Η 'κακή' Λαϊκή θα απορροφήσει όλα τα 'κακά' δάνεια τα οποία και θα αναδιαρθρωθούν, πλην όμως δε μας λένε με τι χρήματα. Ενδεχομένως να απαιτηθεί επιπρόσθετη έκδοση κρατικών ομολόγων έναντι του φυσικού αερίου! Ποιους αγοραστές/επενδυτές θα μπορούσαν να προσελκύσουν οι αναγκαίες μεγάλες εκδόσεις κρατικών ομολόγων και πάλι δεν εξετάζεται.

Σύμφωνα με την 'πρόταση', το ELA της Λαϊκής θα το αποκηρύξουμε και ταυτόχρονα θα διαπραγματευτούμε την έξοδο μας από το ευρώ, σε διάστημα 12 μηνών – δηλαδή, υποτίθεται πως ενώ θα διαπραγματευόμαστε την έξοδο μας από το ευρώ θα μπορούμε να

εκδίδουμε κρατικά ομόλογα και να κρατάμε τη ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα. Το οικονομικό μας μοντέλο θα είναι κυριολεκτικά φανταστικό! Όχι μόνο θα βρούμε το σημαντικότερο ποσό χρημάτων που θα χρειαστούμε μέσω της έκδοσης ομολόγων, αλλά η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα συνεχίσει για όλο το διάστημα των 12 μηνών, να χρηματοδοτεί το τραπεζικό μας σύστημα γιατί αλλιώς θα καταρρεύσει το Ευρωπαϊκό οικοδόμημα σύμφωνα με την πρόταση! Και αν αυτό δε συμβεί τότε το χρηματοδοτικό κενό θα καλυφθεί με την έκδοση εθνικού νομίσματος. Όλες οι πιο πάνω υποθέσεις της 'πρότασης' αποτελούν ευσεβείς εικασίες.

Η 'πρόταση' παραγνωρίζει τις άμεσες ανάγκες ρευστότητας τόσο του τραπεζικού συστήματος, όσο και του κράτους για αποπληρωμή μεγάλων εκδόσεων δημοσίου χρέους που λήγουν τον Ιούνιο και το επόμενο έτος και για κάλυψη του δημοσιονομικού ελλείμματος που αναπόφευκτα θ' αυξηθεί μεσοπρόθεσμα.

Και επειδή το όλο εγχείρημα, πέρα από προβλήματα ρευστότητας, ενδεχομένως να αντιμετωπίσει και προβλήματα χρηματοοικονομικής σταθερότητας, σημείο όπου θα χρειασθεί βαθύτερη μελέτη η οποία, σύμφωνα με τις δηλώσεις που έγιναν, θα γίνει και με τη βοήθεια του Κου Paul Volcker, Προέδρου της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των Ηνωμένων Πολιτειών κατά την Προεδρία Reagan, θα προχωρήσουμε σε μια άλλη λύση: την υιοθέτηση ενός άλλου νομίσματος ή τη σύνδεση του νέου εθνικού νομίσματος με ένα άλλο νόμισμα, όπως το δολάριο Αμερικής, ή ένα καλάθι νομισμάτων.

Αυτό λοιπόν το οικονομικό μοντέλο, το οποίο θα εμπεριέχει μια αρχική υποτίμηση τουλάχιστον 30%, θα βελτιώνει την ανταγωνιστικότητα και το εμπορικό ισοζύγιο και θα ενθαρρύνει μάλιστα τις ξένες επενδύσεις, σύμφωνα με τους εμπνευστές του!

Οι χρηματοδοτικές ανάγκες της χώρας μας, σύμφωνα με το εναλλακτικό σενάριο, εκτιμούνται γύρω στα €7,5 δις για περίοδο 18-24 μηνών. Μετά γίνεται αναφορά για €7 δις για 15 μήνες. Αυτά θα καλυφθούν με κάποια μορφή δανεισμού, έναντι πάντα των εξασφαλίσεων του φυσικού αερίου. Η δυνατότητα άντλησης του αναγκαίου δανεισμού, το ενδεχόμενο ύψος του επιτοκίου και οι άλλοι όροι δανεισμού, καθώς και η δυνατότητα της κυπριακής οικονομίας να εξυπηρετήσει τα δάνεια, πάλι δεν εξετάζονται.

Το κείμενο και η εναλλακτική πρόταση που επαγγέλλεται στερείται σοβαρότητας και επιστημονικότητας. Πώς είναι δυνατό να κατατίθεται στους Βουλευτές με την παρότρυνση άρον-άρον να καταψηφίσουν το Μνημόνιο; Γιατί τόση βιασύνη;

Η έξοδος μας από το ευρώ αποτελεί θανάσιμο κίνδυνο οικονομικά και γεωπολιτικά

Δεν αμφισβητούμε το δικαίωμα λόγου σε κανένα. Καταδικάζουμε όμως απερίφραστα την παραπληροφόρηση και την προσπάθεια ποδηγέτησης της Κυπριακής Βουλής.

Οι υπογράφωντες το κείμενο αυτό αποτελούμε ομάδες επιστημονικής έρευνας και μελέτης. Αντιλαμβανόμαστε ότι η χώρα μας δοκιμάζεται και πρέπει να κάνουμε παν το δυνατό να επιταχύνουμε την προσαρμογή της οικονομίας.

Η έξοδος μας από το ευρώ θα έχει καταστροφικά αποτελέσματα και τα πιο κάτω αποτελούν ορισμένα βασικά σημεία αναφοράς:

- Είναι γεγονός ότι η υποτίμηση του εθνικού νομίσματος προκρίνεται συχνά ως ένας γρήγορος και αποτελεσματικός τρόπος για να επανακτήσει μια οικονομία την

ανταγωνιστικότητά της. Αυτό όμως ισχύει κυρίως για βιομηχανικές οικονομίες που ήδη έχουν σημαντική εξαγωγική βάση και μπορούν με μια υποτίμηση να αυξήσουν γρήγορα τις εξαγωγές τους. Η Κύπρος είναι μια χώρα που εισάγει τα περισσότερα αγαθά, και κυρίως τις πρώτες ύλες (πετρέλαιο, σίδηρο, φάρμακα, κ.λπ., ακόμα και στοιχειώδη καταναλωτικά αγαθά όπως ρουχισμό και τρόφιμα) που χρησιμοποιεί σε τομείς όπως π.χ. ο Τουριστικός, ο Κατασκευαστικός και η Μεταποίηση. Σε μια μικρή οικονομία όπως η Κύπρος της οποίας η παραγωγή βασίζεται στις εισαγωγές, μια μεγάλη υποτίμηση απλά θα αύξανε το κόστος παραγωγής και θα μείωνε την ανταγωνιστικότητα εκτός και αν οι μισθοί μειώνονταν δυσανάλογα υπέρμετρα για να καλύψουν τις αυξήσεις στο κόστος εισαγωγής. Με δεδομένο ότι ο Τουριστικός και ο Κατασκευαστικός αλλά και ο Αγροτικός τομέας βασίζονται ήδη σε πολύ φθηνό ξένο εργατικό δυναμικό, είναι πολύ δύσκολο (πρακτικά αδύνατο) να κερδίσουμε περαιτέρω ανταγωνιστικό πλεονέκτημα με μια υποτίμηση.

- Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, δεδομένων των περιορισμένων αποθεμάτων ξένου συναλλάγματος, θα πρέπει να εξισορροπηθεί άμεσα. Οι εισαγωγές θα περιορισθούν αντίστοιχα, με συνακόλουθες ελλείψεις βασικών ειδών (τόσο πρώτων υλών παραγωγής, καυσίμων, φαρμάκων, κ.λπ.). Η εγχώρια παραγωγή θα καταρρεύσει.
- Η επιστροφή στην λίρα θα σήμαινε επίσης άμεση **τρομακτική μείωση** της αξίας των αποταμιεύσεων των νοικοκυριών και μικρών επιχειρήσεων που δεν έχουν υποστεί κούρεμα καταθέσεων, λόγω της συνεπαγόμενης μεγάλης αύξησης της τιμής των εισαγόμενων προϊόντων και των έντονων πληθωριστικών τάσεων που θα εξελιχθούν. Η απότομη απομείωση πλούτου του πληθυσμού σε μια στιγμή όπου υποφέρουμε ήδη από πολλαπλό αρνητικό σοκ λόγω μόνιμης απώλειας κεφαλαίου επιχειρήσεων, έλλειψης ρευστότητας, περιορισμών στη διακίνηση χρήματος, απώλειας εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα, απώλειας μεγάλου μέρους ενός σημαντικού τομέα όπως ο τραπεζικός, και εν μέσω των υφιστάμενων μέτρων λιτότητας που εφαρμόστηκαν εδώ και καιρό, θα είχε άμεσο και δραστικά αρνητικό αντίκτυπο στο βιοτικό μας επίπεδο.
- Η χώρα μας, ταυτόχρονα, στην περίπτωση εξόδου από το ευρώ, θα πρέπει να αποφασίσει τη νομισματική της πολιτική. Για τον περιορισμό του πληθωρισμού θα απαιτηθεί η διασύνδεση του εθνικού νομίσματος με άλλο νόμισμα γεγονός που θα σημαίνει αυστηρότερη πολιτική και ψηλά επιτόκια καθώς επίσης και αυστηρότερα μέτρα λιτότητας για την εξάλειψη του δημοσιονομικού ελλείμματος. Δεδομένων των περιορισμένων έως ανύπαρκτων αποθεμάτων ξένου συναλλάγματος, ενδεχομένως να απαιτηθούν και αυστηροί περιορισμοί στη διακίνηση κεφαλαίων. Δηλαδή η χώρα θα καταλήξει σε ένα πρόγραμμα λιτότητας πιθανότατα αυστηρότερο από αυτό της Τρόικα που θέλουμε να αποφύγουμε. Από την άλλη, η εναλλακτική επιλογή της αλόγιστης κοπής χρήματος θα οδηγήσει σε υπέρ-πληθωρισμό και την εκμηδένιση της αγοραστικής αξίας των καταθέσεων ολόκληρου του πληθυσμού.
- Τέλος, η υποτιμημένη λίρα θα καθιστούσε το Κυπριακό χρέος σε ευρώ άμεσα μη βιώσιμο και θα μας ανάγκαζε σε άμεση στάση πληρωμών και σε μη ελεγχόμενη χρεωκοπία. Οι άμεσες και βραχυπρόθεσμες οικονομικές συνέπειες από ένα τέτοιο πιστωτικό γεγονός είναι συνήθως αναμφίβολα σοβαρότατες (π.χ. οικονομική απομόνωση), αλλά στην περίπτωσή μας θα ήταν μόνο ή αρχή του κακού αφού η συνεπακόλουθη πολιτική απομόνωση θα έθετε σε κίνδυνο και την θωράκιση του κράτους που επιτύχαμε με την ένταξη στην ΕΕ που ήδη αποδίδει στα πολυσύνθετα θέματα του φυσικού αερίου. Η επιτυχία του στρατηγικού στόχου της εκμετάλλευσης του φυσικού αερίου εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης θα τεθεί σε αμφιβολία.

Συμπερασματικά

Το σημεία πιο πάνω σχετικά με την τις επιπτώσεις ενδεχόμενης εξόδου της χώρας από το ευρώ αποτελούν το περίγραμμα για περαιτέρω μελέτη λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές και γεωπολιτικές ιδιαιτερότητες της Κύπρου. Προτάσεις εξόδου από το ευρώ τώρα, όπως αυτή που κατατέθηκε, στερούνται σοβαρότητας και αποτελούν θανάσιμο κίνδυνο για την επιβίωση της χώρας μας. Είναι τεράστιο λάθος να σπρώξουμε τη χώρα στη πτώχευση για να αποφύγουμε το οικονομικό πρόγραμμα της Τρόϊκα. Και είναι πλάνη να συνδέουμε την επιστροφή στη λίρα με το οικονομικό περιβάλλον που βιώσαμε πριν την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το ευρώ. Ελλείψει βιώσιμων εναλλακτικών επιλογών, η μόνη πρακτική επιλογή είναι η ταχύτερη υλοποίηση του Μνημονίου με στόχο την χαλάρωση των μέτρων, την ελάφρυνση του χρέους και την αναδιάρθρωση της οικονομίας μέσα από το θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρόλες τις ομολογουμένως δύσκολες προκλήσεις που αυτό επιβάλλει.

Οι πιο κάτω συνυπογράφουν με την προσωπική τους ιδιότητα έχοντας συμβάλει στην τελική διαμόρφωση του κειμένου. Το παρόν δεν αποτελεί 'αίτηση' (petition).

Έλενα Ανδρέου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Οικονομετρίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ηρακλής Βλαδιμήρου, Καθηγητής Διοικητικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μάριος Ζαχαριάδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σταύρος Ζένιος, Καθηγητής Χρηματοοικονομικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μάριος Ηλιάδης, Πρώην Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων

Βάσω Ιωαννίδου, Καθηγήτρια Χρηματοοικονομικών, Tilburg University

Μιχάλης Καμμάς, Οικονομολόγος

Ιωάννης Κασπαρής, Επίκουρος Καθηγητής Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μάριος Κληρίδης, Ελληνική Τράπεζα.

Σωφρόνης Κληρίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Άντρος Κούρτελλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Φίλιππος Μαννάρης, Αναλογιστής, Διευθυντής Aon Hewitt Κύπρου

Αλέξανδρος Μιχαηλίδης, Καθηγητής Χρηματοοικονομικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ανδρέας Μιλιδώνης, Επίκουρος Καθηγητής Χρηματοοικονομικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μιχάλης Μιχαήλ, Καθηγητής Οικονομικών Πανεπιστήμιο Κύπρου

Γιώργος Νησιώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής Χρηματοοικονομικών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Αλεξία Παναγιώτου, Επίκουρη Καθηγήτρια Διοίκησης, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Πάνος Πασιαρδής, Καθηγητής Οικονομικών, Διευθυντής Κέντρου Οικονομικών Ερευνών,
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Άρης Σπανός, Καθηγητής Οικονομετρίας, Virginia Tech, ΗΠΑ

Θανάσης Στέγγος, Καθηγητής Οικονομετρίας, University of Guelph, Καναδάς

Γιάννης Τιρκίδης, Τράπεζα Κύπρου

Κωνσταντίνος Χριστοφίδης, Πρύτανης Πανεπιστημίου Κύπρου

Λούης Χριστοφίδης, Καθηγητής Οικονομικών Πανεπιστήμιο Κύπρου